

Tárgy: „Pannon GM-mentes régió”
kezdeményezés támogatása
Tóth Attila képviselő

Előkészítette: Dr. Rácz László képviselő
Dr. Farkas László jogi munkatárs

**Véleményező
bizottság:** Egészségügyi és Szociális Bizottság

Sorszám: IV/15.

Döntéshozatal módja:
Egyszerű szótöbbség

Tárgyalás módja:
Nyilvános ülés

Egyéb előterjesztés

Békés Város Képviselő-testülete

2008. május 29-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

A Békési Kisgazdakör, a Biokultúra Egyesület és a Kertbarát Kör *Békés Város közigazgatási területének a „Pannon GM mentes régióhoz csatlakozása* címmel munkaanyagot juttatott el Békés Város polgármesterének, mely a GM (genetikailag módosított) élőlények mezőgazdasági alkalmazásának elvetését nyilvánítja ki. Az alábbiakban bemutatjuk a benyújtott munkaanyagban megfogalmazott véleményt.

A GM növények mezőgazdasági alkalmazása a világban, különösen az Amerikai Egyesült Államokban, Dél-Amerikában és Ázsia bizonyos területein igen elterjedté vált. A megtermelt szója, repce, gyapot, kukorica egyre nagyobb részét teszik ki a génmódosított fajták. Az új technológia lényege, hogy emberi beavatkozással, bonyolult géntechnológiai eljárások útján elméletileg sokkal ellenállóbb, nagyobb terméshozamú fajtákat lehet előállítani, amelyek nem igényelnek annyi permetezést, és sokkal gazdaságosabb a termesztésük.

A génmódosításnak két kiemelkedően jelentős, és már széles körben alkalmazott felhasználási módja létezik, melyek mellett számos egyéb alkalmazást is kifejlesztettek, de ez a kettő a legjelentősebb. Az első esetében a növénybe (elsősorban kukoricába) a *Bacillus Thuringiensis* nevű baktériumból ültetnek át egy mérgező (Bt toxin) termeléséért felelős gént, aminek hatására a növény valamennyi sejtje a kukorica bogár vagy a kukoricamoly ellen hatásos toxint termel. Így nem kell külön rovarölő méreggel permetezni a földeken. A gyakorlatban azonban kiderült, hogy a mérgező más, hasznos rovarokat is elpusztít, illetve a célzott kártevő rovarok néhány generációváltás alatt ellenállóvá válnak a méreggel szemben. Mivel a növény valamennyi sejtje termeli a toxint, ezért komposztálhatósága, állati takarmányként való alkalmazása kétséges, és az sem nyert kétséget kizáró bizonyítást, hogy az emberi szervezetre nézve nem jelent kockázatot a GM kukoricából készült ételek fogyasztása. A másik alkalmazási irány a gyomirtó szer (herbicid) toleráns fajták előállítása. Az így létrehozott fajták ellenállnak bizonyos totális hatású gyomirtó szereknek, így elvileg könnyebb a GM maggal vetett területek gyommentesítése. A fő GM szójatermesztő USA hivatalos vizsgálatai szerint az ilyen herbicid toleráns szója terméshozama az esetek kétharmadában nem magasabb a hagyományosénál. Megjelentek viszont a gyomirtóknak ellenálló gyomnövények.

A GM növényeket hosszú távú környezeti, ételmiszer-biztonsági, táplálkozás-élettani, állat és humán egészségügyi kutatások nélkül is bevezetik, és sok szakértő szerint – tekintettel az ilyen növények első alkalmazása óta eltelt viszonylag rövid időre – még nem jelenthető ki száz százalékos biztonsággal azok veszélytelensége. A GM vetőmagokat, gyomirtókat, rovarölőket előállító és forgalmazó cégek viszont óriási profitra tesznek szert.

Békés Város Képviselő-testülete Egészségügyi és Szociális Bizottsága március 26-i ülésén már tárgyalta a témát, és 15/2008. (III. 26.) számú határozatával támogatta a város „Pannon GM mentes régió”-hoz való csatlakozását.

A jogi háttér feltérképezéséhez nem állt elegendő idő a szakértők rendelkezésére.

Kérem a határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

1. **Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete kinyilvánítja azon szándékát, hogy a „Pannon GM mentes régió”-hoz való csatlakozással kapcsolatos kezdeményezést támogatja.**
2. **Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete Békés Város közigazgatási területét a hatáskörébe tartozó eszközökkel genetikailag módosított növényektől és takarmányoktól való mentesítését elősegíti.**
3. **Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete – hatáskörébe tartozó – minden lehetséges eszközzel elősegíti a GM növényeket nem használó mezőgazdasági rendszerek erősödését és fejlődését.**
4. **Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete – amennyiben magasabb szintű jogszabály felhatalmazást ad – előkészíti a GM növények termesztésének szabályozását a helyi védettséget élvező területek körzetében.**

Határidő: értelem szerint

Felelős: Izsó Gábor polgármester

Békés, 2008. május 23.

Izsó Gábor
polgármester

.....
Jogi ellenjegyző

.....
Pénzügyi ellenjegyző